

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8854/2021
19.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужилаца мал. АА и ББ, обоје из ..., чији је законски заступник мајка ВВ из ..., а чији је пуномоћник Александар Оленик, адвокат из ..., против тужених ГГ из ..., чији је пуномоћник Драгана Терзић, адвокат из ... и Града Ваљева, кога заступа Градски јавни правобранилац, ради утврђења дискриминације и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3778/21 од 14.07.2021. године, у седници одржаној 19.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3778/21 од 14.07.2021. године, у делу којим је потврђена пресуда Вишег суда у Ваљеву П1 13/20 од 19.05.2021. године, у ставу трећем, четвртном и петом изреке.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ваљеву П1 13/20 од 19.05.2021. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужба повучена према туженом Граду Ваљеву. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је тужени ГГ обавезан да тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха исплати износе од по 100.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 19.05.2021. године па до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди дискриминаторско поступање туженог ГГ због извршења дискриминације узнемиравањем и понижавајућим поступањем одређеним чланом 12. Закона о забрани дискриминације према малолетним тужиоцима. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се тужени ГГ обавезе да тужиоцу АА на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде права личности, угледа, части и слободе исплати износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом, почев од 06.12.2017. године па до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле ББ, којим је тражила да се тужени ГГ обавезе да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде права личности, угледа, части и слободе исплати износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом, почев од 06.12.2017. године па до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца мал. АА, којим је тражио да се тужени ГГ обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх

исплати износ преко досуђеног у ставу другом изреке, а до траженог износа од 400.000,00 динара, са законском затезном каматом на тај износ, почев од дана подношења тужбе, па до исплате, као и у делу којим је тужиља ББ тражила да се тужени ГГ обавезе да јој на име накнаде за претрпљени страх исплати преко досуђеног износа у ставу другом изреке, а до износа од 200.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе па до исплате и у делу захтева где је тражена исплата законске затезне камате на износе досуђене у ставу првом изреке у периоду почев од дана подношења тужбе, па до 19.05.2021. године. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени ГГ да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 37.545,00 динара. Ставом осмим изреке, обавезани су тужиоци да туженом Граду Ваљевоу, на име трошкова парничног поступка, солидарно исплате износе од 114.750,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 3778/21 од 14.07.2021. године, одбио као неосноване жалбе парничних странака и потврдио пресуду Вишег суда у Ваљевоу ПП 13/20 од 19.05.2021. године, у ставу другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом и осмом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијен захтев за утврђење дискриминаторског поступања туженог према тужиоцима (став трећи изреке) и у делу за накнаду нематеријалне штете због претрпљене дискриминације (став четврти и пети изреке) тужиоци су изјавили благовремену ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду у побијаном делу, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су брат и сестра, деца ромске националности, при чему је тужилац АА, рођен ...2006. године, а тужиља ББ ...2005. године. Малолетни тужиоци су 21.07.2016. године, са својом мајком, у јутарњим часовима дошли у Ваљево и сели на клупу која се налази непосредно испред зграде Градске управе Ваљево. Мал. АА свирао је хармонику, а мал. ББ фрулу испред прозора канцеларије туженог која се налази на око 10 метара удаљености, па је туженом та "бука", сметала, имајући у виду да је мал. АА непрекидно понављао једну мелодију и стих једне песме, што је туженог ГГ ометало у раду. У периоду између 12,00 и 13,00 часова тужени, који је иначе запослен у Одељењу за ... Градске управе Ваљево, пријавио је излазак ради обављања приватних послова у суду, што је евидентирано од стране непосредно надређеног. Приликом изласка из зграде, тужени је пришао мал. АА, коме се обратио речима да ће да му излупа хармонику и да ће да га пребије и ишутира уколико настави да свира испред општине, након чега се удаљио. Тужилац, мал. АА је тада престао да свира, па је заједно са сестром отишао до мајке, која је седела на оближњој клупи и рекао јој шта се догодило. Мајка је деци рекла да се не боје и да наставе да свирају, што су тужиоци и учинили. При повратку туженог,

тужилац мал. АА је, када га је видео, одмах престао да свира, а тужени му је без речи пришао и ударио шамар у пределу левог образа, након чега је одмах отишао даље. Мајка није видела шта се догодило, већ је чула плесак и потрчала за туженим, кога није успела да стигне, након чега је позвала полицију и одвела мал. АА на преглед, те су сви заједно дали изјаве у полицији. Против туженог је поднета кривична пријава за учињено дело насилничног понашања, који поступак је окончан доношењем наредбе о одлагању кривичног гоњења.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да, у смислу одредбе члана 2. и 12. Закона о дискриминацији ("Службени гласник РС", бр. 22/2009 и 59/2021), радње туженог ГГ не представљају дискриминаторско поступање јер нису условљене личним својством тужилаца, односно њиховом националном припадношћу, већ искључиво чињеницом да је свирање мал. АА туженог ометало у обављању рада. Да је тако, јасно је из поступања туженог ГГ, који је претходно претио а потом и ударио тужиоца мал. АА, док ништа слично није предузео према тужиљи мал. ББ, која је такође дете ромске националности.

Одредбом члана 2. став 1. Закона о дискриминацији, дефинисани су изрази "дискриминација" и "дискриминаторско поступање", тако што исти означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном индентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама, нивоу прихода, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима (у даљем тексту: лична својства). Узнемиравање, понижавајуће поступање, полно и родно узнемиравање прописано је одредбом члана 12. истог Закона, тако што је забрањено узнемиравање, понижавајуће поступање и полно и родно узнемиравање, које има за циљ или представља повреду достојанства лица или групе лица, на основу њиховог личног својства, а нарочито ако се тиме ствара застрашујуће, непријатељско, деградирајуће, понижавајуће и увредљиво окружење (став 1.). Дискриминација националних мањина прописана је одредбом члана 24. став 1. Закона о дискриминацији, тако што је забрањена дискриминација националних мањина и њихових припадника на основу националне припадности, етничког порекла, верских уверења и језика.

У конкретном случају, тужени ГГ је тужиоцу мал. АА прво претио, а потом га је и ударио, јер се он није повиновао његовом захтеву да престане да свира хармонику непосредно испод прозора његовог радног места, а не због тога што је дете ромске националности. Тужиљу, мал. ББ, тужени није ударио нити јој је претио, јер му њено свирање није сметало, а она је такође дете ромске националности. Поступање туженог ГГ није било дискриминаторско, јер није засновано на личном својству тужиоца мал. АА, већ на поступцима тог тужиоца којима је тужени ГГ ометан у раду. Такође, овде се не ради о узнемиравању које има за циљ или представља повреду достојанства

тужилаца, као деца ромске националности, већ о радњама које је тужени ГГ предузео како би приморао тужиоца, мал. АА, да престане да свира.

Неосновани су наводи жалбе тужилаца о погрешној примени правила о терету доказивања прописаном одредбом члана 45. став 2. Закона о забрани дискриминације. Том одредбом Закона прописано је да уколико тужилац учини вероватним да је тужени извршио акт дискриминације, терет доказивања да услед тог акта није дошло до повреде начела једнакости, односно начела једнаких права и обавеза сноси тужени. У конкретном случају, тужиоци нису учинили вероватним да је тужени извршио акт дискриминације, пошто поступање туженог према тужиоцима није било засновано на њиховом личном својству, односно њиховој националној припадности, нити је тужени предузео било коју радњу према тужиљи мал. ББ, па није било потребно да тужени ГГ доказује да није дошло до повреде начела једнакости односно једнаких права и обавеза.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**